

TOIMEENTULOTUEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Toimeentulotuki on tarkoitettu tilapäiseksi avuksi, joka turvaa perustoimeentulon silloin kun henkilö tai perhe ei tule toimeen ansioillaan työstä tai yrittäjätoiminnasta tai muilla tuloillaan tai varoillaan. Toimeentulotukea haetaan kirjallisella hakulomakkeella. Ennen toimeentulotuen myöntämistä selvitetään asiakkaan edellytykset saada muita tuloja, sillä jokaisella on velvollisuus huolehtia elatuksestaan itse kykynsä mukaan. Sosiaalityöntekijä auttaa löytämään ratkaisuja toimeentulo-ongelmiin ja tukee työtöntä asiakasta työllistymisessä.

Miten toimeentulotuen määrä lasketaan?

Ensin lasketaan yhteen kaikki hakijan/perheen käytettävissä olevat tulot ja varat. Näistä tuloista vähennetään hakijan/perheen ruokaan ja muihin perusmenoihin varattu summa (nimeltään toimeentulotuen perusosa) ja muut tukeen oikeuttavat menot. Jos tulot ovat pienemmät kuin hyväksyttävät menot, on henkilöllä oikeus saada toimeentulotukea.

Perusosan suuruus vaihtelee perheen koon ja huollettavien lasten iän mukaan seuraavasti:

Toimeentulotuen perusosat 1.1.2010 alkaen:

	Täysi Perusosa Euro /kk	Alennettu perusosa 20 % euroa /kk	Alennettu perusosa 40 % euroa/kk
Yksin asuva henkilö ja yksinhuoltaja	417,45	333,96	250,47
Muu 18 vuotta täyttänyt henkilö	354,83	283,86	212,90
Vanhempansa luona asuva 18 vuotta täyttänyt henkilö	304,74	243,79	182,84
10 – 17 -vuotias	1.lapsi 292,22 2.lapsi 271,34 3.jne lapsi 250,47		
0 – 9 -vuotias	1.lapsi 262,99 2.lapsi 242,12 3.jne lapsi 221,25		

Toimeentulotuen perusosan sisältö

Perusosa kattaa seuraavat menot:

- ruoka
- vaatteiden osto, pesu ja korjaus
- parturi- ja kampaamomaksut
- henkilökohtainen puhtaus
- ilman lääkärin määräystä apteekista hankitut lääkkeet ja pienet hoitotarvikemenot sekä lääkärin muuhun kuin sairaudenhoitoon määräämät lääkkeet
- televisiolupa, sanomalehden tilaus ja puhelimen käyttö
- internetin käyttökulut
- pienet virkistys- ja harrastusmenot

Perusosan lisäksi voidaan toimeentulotukea myöntää seuraaviin muihin perusmenoihin:

- kohtuulliset asumismenot (vuokra, vesi, lämmitys, yhtiövastike, asuntolainan korko)
- kohtuulliset sähkö- ja kotivakuutuslaskut
- sairaala- poliklinikka maksut ja julkisen terveydenhuollon lääkärin sairaudenhoitoon määräämät lääkkeet
- lasten päivähoitomenot
- välttämättömät työmatkamenot ja työssäkäyntikulut

Harkinnan perusteella voidaan myöntää täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea myös erityisistä olosuhteista johtuviin muihin menoihin.

Erityinen tuki voi olla tarpeen, jos tulot ovat pitkään alhaiset esim. työttömyyden tai sairauden vuoksi. Samoin aktiivista työllistymistä, kuntoutusta voidaan tukea harkinnanvaraisella toimeentulotuella.

Perusosan alentaminen

Jos toimeentulotuen hakija on ilman perusteltua syytä kieltäytynyt tarjotusta työstä tai muusta työvoimapolitiisesta toimenpiteestä, perusosaa voidaan alentaa enintään 20 prosentilla. Toistuvasti kieltäytyvältä voidaan perusosaa alentaa enintään 40 prosentilla. Perusosan alentamisesta päätetään enintään kahden kuukauden ajaksi kerrallaan. Alentamispäätöksen yhteydessä sosiaalityöntekijä tekee asiakkaan kanssa suunnitelman siitä, miten asiakas voi jatkossa edistää työllistymistään ja itsenäistä toimeentuloaan.

Miten tulot ja omaisuus vaikuttavat toimeentulotuen myöntämiseen?

Tuloina otetaan huomioon kaikki hakijan ja hänen perheenjäsentensä käytettävissä olevat nettotulot ja sellainen varallisuus, joka ei ole välttämätöntä jatkuvan toimeentulon turvaamiseksi. Esim. oma asunto, kalusteet ja työvälineet ovat välttämättömiä, mutta säästöt, arvopaperit ja auto voidaan laskea varoiksi, joilla asiakas voi rahoittaa elämistään.

Työnteon kannustamiseksi perheen ansiotuloista ei oteta tuloina huomioon vähintään 20 % ja enintään 150 euroa kuukaudessa. Ansiotuloja ovat palkka, yrittäjätulot, omaishoidon tuki.

Muuramen kunta
Sosiaalitoimisto
PL 1 / Virastotie 8
40950 Muurame

aukioloajat
ma-ke klo 10 – 12
to klo 10 – 16.30
pe klo 10 – 12

soittoajat
ma – to klo 9 – 10
lisäksi ma klo 13 – 14
pe klo 11 – 12

Toimeentulotuen takaisin periminen

Toimeentulotuki tai osa siitä voidaan periä takaisin tuen saajalta:

- jos toimeentulotukea on myönnetty ennakkona tulevaa etuutta vastaan sinä aikana, kun asiakkaan joku etuushakemus on käsiteltävänä (esim. eläke, työttömyysturva, elatusapu, asumistuki, opintotuki)
- jos tuen saajalla on sellaisia tuloja, varoja, omaisuutta tai oikeus sellaiseen etuuteen, joka tukea myönnettäessä ei ole vielä hänen käytettävänä
- jos tuen saaja on tahallaan laiminlyönyt velvollisuutensa pitää huolta omasta tai perheensä elatuksesta

Liitteet toimeentulotukihakemukseen

- henkilötodistus (henkilökohtaisella käynnillä)
- kaikkien työssäkäyvien perheenjäsenten tositteet palkkatuloista vähintään kahdelta viime kuukaudelta
- yrittäjien selvitykset yrityksen toiminnasta ja siitä saaduista tuloista
- tositteet eläkkeistä ja avustuksista
- tositteet muista tuloista esim. Kelan etuudet
- pankkikirjat tai tiliotteet kahdelta viime kuukaudelta
- tosite viimeksi vahvistetusta verotuksesta
- vuokratuittia ja vuokrasopimus
- muut mahdolliset tositteet, jotka selventävät taloudellista tilannetta.

Jos hakijan taloudellinen tilanne muuttuu toimeentulotukipäätöksen voimassaoloaikana, on asiakkaan välittömästi ilmoitettava muuttuneet tiedot sosiaaliasemalle.

Esimerkiksi tulojen tai perheenjäsenten muutoksista, asunnon vaihtamisesta, työllistymisestä, opintojen aloittamisesta tai yli kaksi viikkoa kestävästä sairaalahoidosta on tehtävä ilmoitus.

Väriä tietojen antaminen viranomaisille on rangaistava teko.

Sosiaaliviranomaisilla on oikeus saada asiakasta koskevia tietoja muilta viranomaisilta, mutta myös salassapito-velvollisuus. Tietoja rekisteröidään viraston asiakastietojärjestelmään.

Hakemuksen käsittely ja tuen maksutavat

Kirjallisen hakemuksen käsittely kestää yleensä viikon (seitsemän työpäivää). Käsittely nopeutuu, jos lomake on huolellisesti täytetty ja kaikki tarvittavat liitteet ovat mukana. Toimeentulotukipäätös liitteineen lähetetään asiakkaalle postitse. Myönnetty toimeentulotuki maksetaan asiakkaan pankkitilille. Vuokraan myönnetty toimeentulotuki maksetaan yleensä suoraan vuokranantajan tilille.

Muutoksenhaku

Jos toimeentulotuen hakija on tyytymätön päätökseen, hän voi hakea siihen muutosta sosiaalilautakunnalta. Toimeentulotukipäätöksessä on ohjeet muutoksenhausta.

Esimerkki toimeentulotuen laskemisesta

Toimeentuloa hakee perhe, jossa isä on työtön ja saa työmarkkinatukea. Äiti on kotiäiti ja saa äitiysrahaa. Perheeseen kuuluu lisäksi 6-vuotias ja alle 1-vuotias lapsi. Perhe saa asumistukea ja lapsilisää.

<u>Tulot</u>	<u>Euroa</u>	
<u>Työmarkkinatuki</u>	<u>533,88</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Äitiysraha</u>	<u>330,65</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Asumistuki</u>	<u>523,40</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Lapsilisät</u>	<u>210,50</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Tulot yhteensä</u>	<u>1598,43</u>	<u>kuukaudessa</u>

Menot

<u>Perusosa, isä</u>	<u>354,83</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Äiti</u>	<u>354,83</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Ensimmäinen lapsi</u>	<u>262,99</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Toinen lapsi</u>	<u>242,12</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Vuokra (kuitti)</u>	<u>680,00</u>	<u>kuukaudessa</u>
<u>Vesimaksu (kuitti)</u>	<u>40,00</u>	<u>kuukaudessa</u>

<u>Puhelinlasku</u>	<u>90,00</u>	<u>ei hyväksyttyä menona,</u> <u>sisältyy perusosaan</u>
<u>TV-maksu</u>	<u>47,50</u>	<u>ei hyväksyttyä menona,</u> <u>sisältyy perusosaan</u>
<u>Ostettu vaatteita</u>	<u>45,00</u>	<u>ei hyväksyttyä menona,</u> <u>sisältyy perusosaan</u>
<u>Ostettu bussilippu</u>	<u>41,60</u>	<u>ei hyväksyttyä menona,</u> <u>sisältyy perusosaan</u>

Menot yhteensä 2105,49 kuukaudessa

Huomioidut menot

yhteensä 1934,77 kuukaudessa

Tulot yhteensä 1598,43 kuukaudessa

Toimeentulotuki 336,34 kuukaudessa

Päätös toimeentulotuesta

Myönnetään toimeentulotukea kuukaudeksi 336,34 euroa. Lisäksi myönnetään päätöksen voimassaoloaikana erääntyvät kohtuulliset sähkölaskut sekä omavastuuosuus julkisen terveydenhuollon potilasmaksuista ja lääkärin sairauden hoitoon määräämistä lääkkeitä.